

Tillæg til Bekendtgørelse Nr. 440 af 2. August 1946 vedrørende Rationering af Oliekegler og Kageskran m. m.

Bekendtgørelse om Gennemførelse af Lov Nr. 412 af 12. Juli 1946 om private tysksprogede Skoler, tysksproget Hjemmeundervisning m. m. i de sønderjyske Landsdele.

I Henhold til § 7 i Lov Nr. 412 af 12. Juli 1946 om private tysksprogede Skoler, tysksproget Hjemmeundervisning m. m. i de sønderjyske Landsdele fastsættes herved følgende Bestemmelser vedrørende Lovens Gennemførelse.

I. Ophævelsen af den offentlige kommunale tysksprogede Skole i de sønderjyske Landsdele.

§ 1.

Stk. 1. De i Henhold til den sønderjyske Skolelov, jfr. Lovbekendtgørelse Nr. 192 af 15. Marts 1939 §§ 16—17 oprettede kommunale tysksprogede Skoler eller Skoleafdelinger ophæves fra 15. Juli 1946 at regne, og nye kommunale tysksprogede Skoler eller Skoleafdelinger kan ikke oprettes.

Den danske Folkeskole er herefter den eneste kommunale Skole i de sønderjyske Landsdele.

Stk. 2. Fra samme Dato at regne bortfalder den i Lovbekendtgørelse af 15. Marts 1939 §§ 16 og 17, jfr. Lov Nr. 610 af 21. December 1945 § 10, omhandlede Undervisning i Tysk i Skoler med dansk Undervisningssprog, jfr. dog nedenfor § 4.

Stk. 3. Ved Ophævelsen af de tysksprogede Skoler og Skoleafdelinger ophører de i Henhold til Lovbekendtgørelse af 15. Marts 1939 § 2, Stk. 3, valgte tyske Skolenævne at bestaa.

Stk. 4. De nedennævnte Bestemmelser i den sønderjyske Skolelov, jfr. Lovbekendtgørelse af 15. Marts 1939, der angaar de tysksprogede Skoler eller Skoleafdelinger, er ophævet:

1. De særlige Bestemmelser om Valg af Skolenævne ved de tysksprogede Kommuneskoler i § 2, Stk. 3.
2. Den særlige Regel i § 4, hvorefter Undervisningsplanen skal angive Undervisningssproget, idet dette herefter altid maa være dansk.
3. Alle Regler i § 9, der omhandler Oprettelsen af en Stilling som tysk Skolekonsulent.
4. Reglen i § 13 om, at Lærere med tysk Lærereksamen kan ansættes ved de tysksprogede Skoler.
5. Alle Regler om Oprettelse af tysksprogede Skoler i Landkommunerne (§ 16), om de tysksprogede Skoler i Købstæderne (§ 17), om det særlige Statstilskud til tysksproget Undervisning (§ 18) og endelig Reglen i § 19 om Ansættelse af Lærere med Andenlærerløn ved smaa Skoler, da denne nu er gældende for hele Landet efter Folkeskoleloven af 18. Maj 1937 § 26, Stk. 2.
6. Reglerne i § 20 om Privatskoler i de sønderjyske Landsdele, da der for tyske Privatskoler gives særlige Regler i Lovens § 1, og de danske Privatskoler maa falde ind under de almindelige danske Regler herom.

§ 2.

Stk. 1. Inden 1. Oktober 1946 maa de for de hidtil tyskunderviste Børns Undervisning ansvarlige have tilkendegivet, hvorledes Børnenes Undervisningspligt fremtidig skal opfyldes. For Børn, der allerede er optaget i danske Skoler, bortfalder dog ny Indskrivning.

Stk. 2. For Børn, der angiver at skulle undervises i tysksproget Privatskole eller at skulle undervises i Hjemmet, maa saadan Undervisning være indrettet inden 1. November 1946.

Stk. 3. Det paahviler Skoledirektionerne og Skolekommissionerne snarest muligt paa den paa det paagældende Sted sædvanlige Maade at udstede Bekendtgørelse om Børnenes Indmeldelse til Undervisning.

§ 3.

Stk. 1. De i Henhold til Lov Nr. 610 af 21. December 1945 indrettede Særklasser for Børn, der hidtil havde modtaget Undervisning i de kommunale tysksprogede Skoler eller Skoleafdelinger, nedlægges.

Stk. 2. Naar Børnetal, Hensynet til de danske Klasser eller lignende Forhold begrunder det, kan det dog ved Bestemmelse paa Skoleplanen bestemmes, at de ved en Kommunes Skolevæsen bestaaende Særklasser midlertidigt videreføres som Klasser indenfor den danske Folkeskole med dansk Undervisningssprog, og Lærerne ved Kommunens Skoler er da pligtige at besørge Undervisningen i Særklasserne indenfor deres pligtige Timetal. Nye Særklasser kan ikke oprettes.

Med Indstillingen om Videreførelse af Særklasserne maa følge Oplysning om Antallet af Særklasser og Antallet af Klasser i den danske Skole, om Børnetallet i Særklasserne og i de danske Klasser og Børnenes Fordeling i Klasserne, om Ordningens Varighed og om de Grunde, der gør det ønskeligt at opretholde Særklasserne.

Stk. 3. Undervisningsplanen for Særklasserne maa tilpasses efter den for de tilsvarende Klasser inden for den danske Folkeskole gældende Undervisningsplan.

Stk. 4. Medfører Opretholdelsen af Særklasserne uforholdsmæssigt store Udgifter for Kommunen, ydes der af Statskassen et ekstraordinært Tilskud til Dækning af de forøgede Udgifter til Lærerlønninger, Undervisningslokaler m. v. efter de i Lovbekendtgørelse af 15. Marts 1939 § 18 angivne Retningslinier efter Undervisningsministeriets nærmere Bestemmelse. Saadant særligt Tilskud kan kun gives, forsaavidt Opretholdelsen af Særklasserne medfører, at Børnene maa deles i flere Klasser, og at der maa antages flere Lærere til Besørgelse af Undervisningen, end hvis alle Børn var samlet i de almindelige danske Skoler.

§ 4.

Stk. 1. Efter Begæring af Forældre til mindst 10 Børn i Folkeskolens 5. til 7. Aargang, kan der i de hertil svarende Klasser, saavel i de købstadordnede som i de landsbyordnede Skoler, naar Forholdene paa Stedet taler derfor, indrettes Undervisning i Tysk uden for de i Folkeskoleloven af 18. Maj 1937 § 19, Stk. 3 og 4, og § 20, Stk. 4, nævnte Tilfælde. Bestemmelse om Indretning af denne Undervisning træffes paa Skolens Undervisningsplan, og Undervisningen kan samles ved een af Kommunens Skoler for alle indtegnede Børn.

Stk. 2. Timetallet og Maalet for Undervisningen fastsættes paa Undervisningsplanen. Undervisningen lægges fortrinsvis uden for den daglige Timeplan som Ekstratimer for de Børn, der deltager. Den ved Folkeskoleloven af 18. Maj 1937 fastsatte Grænse for Skoledagens Længde af højst 6 Klokketimer daglig maa dog ikke herved overskrides.

Stk. 3. Begæring om saadan Undervisning i Tysk rettes til Skolekommissionen inden hvert Aars 1. Februar for det følgende Skoleaar. For Skoleaaret 1946—47 skal Begæring indsendes inden 1. Oktober.

§ 5.

Stk. 1. Skoleplanerne for Kommuner, hvor der hidtil har bestaaet tysksprogede Kommuneskoler eller tysksprogede kommunale Skoleafdelinger, vil være at ændre, saaledes at Bestemmelserne om disse Skoler eller Skoleafdelinger udgaar.

Stk. 2. I Skolernes Undervisningsplaner maa alle Bestemmelser vedrørende de tysksprogede Skoler eller Skoleafdelinger udgaa, og der maa iøvrigt foretages saadanne Ændringer, som maatte følge af en Udvidelse af den danske Skole ved Optagelse af tidligere tyskunderviste Børn samt af Indretning af Undervisning i Tysk efter Reglerne i § 4.

Stk. 3. De stedlige Skolemyndigheder maa paa sædvanlig Maade snarest fremsætte Forslag til Ændring af Skoleplaner og Undervisningsplaner og til Fremskaffelse af de nødvendige Undervisningslokaler og Lærerboliger.

§ 6.

Stk. 1. Lærerne ved de tysksprogede Skoler eller Skoleafdelinger, hvis Embeder nedlægges ved Ophævelsen af disse Skoler eller Skoleafdelinger, afskediges, for saa vidt de ikke paa Grund af deres Forhold under Besættelsen er afskediget fra deres Embeder med eller uden Pension, med Ret til Ventepenge efter § 59 i Lov Nr. 301 af 6. Juni 1946 om Statens Tjenestemænd, jfr. § 39 i Lov af 12. Juli 1946 om Lønninger m. m. til Folkeskolens Lærere, for saa vidt der ikke maatte blive tilbudt dem Ansættelse i anden tilsvarende Stilling ved den danske Skole.

Stk. 2. Indtil deres Fratræden er saadanne Lærere pligtige at staa til Raadighed for Skolevæsenet i hele Skoletiden og kan ikke uden Kommunalbestyrelsens Tilladelse paatage sig andet Arbejde i denne.

Det vil senere blive afgjort, i hvilket Omfang Lærerne efter deres Fratræden vil kunne overtage anden Stilling med Bibeholdelse af deres Ventepenge (Pension).

Stk. 3. For de Læreres Vedkommende, hvis Forhold er til Undersøgelse ved den ekstraordinære Tjenestemandstol, eller mod hvem der rejses Tiltale ved de ordinære Domstole for landskadelig Virksomhed, kan der ikke udbetales Ventepenge og Pension, før Sagen imod dem er endeligt afgjort.

Stk. 4. Indstilling om Lærernes Afskedigelse med Ventepenge indsendes af de stedlige Skolemyndigheder til Undervisningsministeriet gennem Skoledirektionen og Skoleraadet, ledsaget af et Pensionsberegningsskema i udfyldt og underskrevet Stand.

Stk. 5. Udgiften til Ventepenge og Pensioner til Lærere, der har beklædt Lærerembeder, for hvilke Staten hidtil i Henhold til Lovbekendtgørelse Nr. 192 af 15. Marts 1939 § 18 har udredet den fulde Udgift til Lønninger, afholdes fuldt ud af Statskassen.

II. Privatskoler med tysk Undervisning.

§ 7.

Stk. 1. Privatskoler med tysk Undervisningssprog, som i Henhold til midlertidig Lov Nr. 610 af 21. December 1945 om Undervisning af Børn, der hidtil har været undervist i de tysksprogede Skoler i de sønderjyske Landsdele, har opnaaet Skoledirektionens Tilladelse til at genoptage Undervisningen, kan fortsætte denne, og nye Privatskoler kan paabegynde Undervisningen, naar i begge Tilfælde følgende Regler iagttages:

1. Skolen skal give en tilfredsstillende Undervisning i dansk Sprog — skriftlig og mundtlig — samt i dansk Historie — herunder Samfundslære — og Geografi.

2. Alle Lærerkraefterne, herunder Lederen, skal være godkendt af Skoledirektionen. For Lærere, der under Besættelsen har undervist ved offentlige eller private tysk-

sprogede Skoler, eller som tilhører det tyske Mindretal, bør Godkendelse først meddeles, naar den paagældendes Forhold er undersøgt ved Tjenestemandstolen eller den ekstraordinære Undersøgelseskommission.

Direktionen kan dog efter Indstilling fra Skolekommissionen efter Omstændighederne midlertidigt godkende, at en tysk Lærer paabegynder Undervisning, saafremt det ikke er Direktionen bekendt, at han under Besættelsen har drevet aktiv nationalsocialistisk Propagandavirksomhed eller anden mod den danske Stat illoyal Virksomhed, og der ikke mod den paagældende er rejst Sigtelse for Overtrædelse af Lovene om landskadelig Virksomhed og Værnemageri. Denne midlertidige Tilladelse til at meddele Skoleundervisning medfører ikke, at den paagældende fritages for Undersøgelse og Tiltale ved Tjenestemandstolen eller den ekstraordinære Undersøgelseskommission, og Tilladelsen kan til enhver Tid tilbagekaldes af Direktionen.

3. Samtlige Lære- og Læsebøger samt Skolebogsamlinger, der anvendes ved Undervisningen eller gøres tilgængelige for Børnene, skal være godkendt af Skoledirektionen. Følgende af den danske Flygtningeadministration til Brug i Flygtningelejrene udarbejdede Bøger er allerede ved Undervisningsministeriets Bekendtgørelse af 4. Januar 1946 af Ministeriet autoriserede til Brug ved Undervisningen i de tysksprogede Skoler:

Liederbuch,

Fibel,

Lesebuch I,

Lesebuch II,

Lesebuch III.

4. Skolens Undervisningsplan skal være godkendt af Skoledirektionen.

For at opnaa Godkendelse af Undervisningsplanen maa iagttages følgende:

a. Skolen skal give en Undervisning af lignende Omfang som den offentlige Skole.

b. Der maa lægges særlig Vægt paa, at Skolens Undervisning i dansk Sprog — skriftlig og mundtlig — samt i dansk Historie — herunder Samfundslære — og Geografi er tilfredsstillende, og at der paa Undervisningsplanen er afsat et tilstrækkeligt Antal Timer til Undervisning i disse Fag.

Forinden disse Betingelser er opfyldt, maa ingen Privatskoleundervisning med tysk Undervisningssprog paabegyndes.

Stk. 2. Skoler med tysk Undervisningssprog har ikke Ret til at afholde statskontrollerede Eksaminer.

Stk. 3. Før Undervisningens Paabegyndelse indsender Skolens Leder gennem Skolekommissionen til Skoledirektionen en Fortegnelse over de Lære- og Læsebøger, Skolebogsamlinger (f. Eks. Lærerbogsamlinger) og andre Bogsamlinger samt øvrige Undervisningsmidler, herunder Kort m. v., der tænkes anvendt ved Skolen eller gøres tilgængelige for Børnene, og Skoledirektionen træffer da Bestemmelse om, hvorvidt Bøgerne midlertidigt eller endeligt kan godkendes til Undervisningsbrug.

§ 8.

Stk. 1. En Privatskole, der agter at genoptage eller paabegynde Undervisning med tysk Undervisningssprog, indgiver Andragende herom gennem Skolekommissionen til Skoledirektionen.

Stk. 2. Andragendet skal indeholde:

1. Oplysning om, hvorvidt Skolen skal fortsætte en hidtil drevet tysksproget Privatskoles Virksomhed, eller om der er Tale om Oprettelse af en ny Skole.

2. Oplysning om, hvilke Skolelokaler der skal anvendes.
  3. Oplysning om, hvilke Aargange af undervisningspligtige Børn Undervisningen skal omfatte.
  4. Oplysning om Antallet af indmeldte Elever.
  5. Oplysning om, hvilke Lærerkræfter der skal benyttes med en nøje Redegørelse for hver enkelt Lærers Forhold. Herunder maa oplyses, hvorvidt der mod den paagældende er eller har været rejst Sigtelse eller Tiltale for landskadelig Virksomhed eller Værnemageri, om Sagen er afsluttet og med hvilket Resultat, eller paa hvilket Stadium Sagen iøvrigt befinder sig.
  6. Fuldstændig Undervisningsplan og Skolegangsorden.
  7. Fortegnelse over de Lære- og Læsebøger samt andre Undervisningsmidler, og Kort m. v., der agtes benyttet ved Undervisningen, og Fortegnelse over eventuel Skolebogsamling og Børnebogsamling.
- Andragendet og dets eventuelle Bilag skal indsendes i to Eksemplarer.
- Stk. 3. Skolekommissionen kontrollerer saavidt muligt Rigtigheden af de i Andragendet anførte Oplysninger og videresender derefter uden Ophold Andragendet til Skoledirektionen med de Bemærkninger med Hensyn til de enkelte Punkter i Andragendet og Skolen i dens Helhed, som Skolekommissionen finder Anledning til.

§ 9.

Stk. 1. Der kan tildeles anerkendte tysksprogede Privatskoler Statstilskud efter de for Privatskoler i Almindelighed gældende Regler, jfr. Lov Nr. 416 af 12. Juli 1946, naar Omstændighederne taler derfor. For alle saadanne Skoler gælder de for nyoprettede Privatskoler gældende Regler med Hensyn til Elevtal.

Andragende om Statstilskud indsendes til Undervisningsministeriet gennem de lokale Skolemyndigheder paa sædvanligt Skema efter Kalenderaarets Udgang, hvorefter Ministeriet i hvert enkelt Tilfælde tager Stilling til, hvorvidt der bør tillægges Skolen Tilskud.

III. Hjemmeundervisning med tysk Undervisningsprog.

§ 10.

Stk. 1. Hjemmeundervisning af Børn tilhørende det tyske Mindretal kan finde Sted, naar Forældrene eller den for Opfyldelse af Undervisningspligten ansvarlige, i Overensstemmelse med Bestemmelsen i Folkeskoleloven af 18. Maj 1937 § 45, Stk. 2, indgiver skriftlig Meddelelse herom til Skolekommissionen, jfr. § 2.

Stk. 2. Denne Meddelelse skal indeholde Oplysning om

1. Forældrenes Navn, Stilling og Bopæl,
2. Barnets (Børnenes) Navn og Alder,
3. hvor Undervisningen skal foregaa,
4. hvem der skal forestaa Undervisningen,
5. Lære- og Læsebøger samt andre Undervisningsmidler, herunder Kort m. v., der agtes benyttet ved Undervisningen.

Stk. 3. Lære- og Læsebøger samt andre Undervisningsmidler m. v. skal godkendes af Skoledirektionen og maa ikke tages i Brug, før saadan Godkendelse foreligger.

§ 11.

Stk. 1. Hjemmeundervisningen skal staa Maal med, hvad der almindeligt kræves i Folke-

skolen, og skal meddele Børnene en tilfredsstillende Uddannelse i dansk Sprog — skriftlig og mundtlig — samt i dansk Historie — herunder Samfundslære — og Geografi.

Stk. 2. Skolekommissionens Bedømmelse af, om Hjemmeundervisningen i hvert enkelt Tilfælde kan godkendes, kan indankes for Skoledirektionen.

§ 12.

Stk. 1. Hjemmeundervisning kan som Regel alene omfatte Undervisning af de paagældende Forældres egne Børn.

Stk. 2. Efter Indstilling fra Skoledirektionen bestemmer Undervisningsministeren, hvorvidt og da paa hvilke Vilkaar ogsaa andre Børn vil kunne deltage i den af et Hjem foranstaltede Hjemmeundervisning. Andragende om en saadan Ordning indsendes af de paagældende Forældre gennem Skolekommissionen og Skoledirektionen med nærmere Begrundelse for Andragendet og med Oplysning om, hvilke Børn det drejer sig om.

IV. Tilsyn.

§ 13.

Stk. 1. De tysksprogede Privatskoler samt tysksproget Hjemmeundervisning staar under Tilsyn af Skolekommissionen for den Kommune, i hvilket Skolen eller Hjemmet er beliggende, samt af Skoledirektionen.

Stk. 2. De tilsynsførende Myndigheder er pligtige at drage Omsorg for, at Tilsynet udføres effektivt, saaledes at det paases, at Skolerne og deres Undervisning samt Hjemmeundervisningen opfylder de fastsatte Bestemmelser.

Stk. 3. De er berettigede til at overvære Undervisningen og til aarligt at lade afholde en Prøve i Dansk — skriftligt og mundtligt — Skrivning og Regning. De kan forlange sig forelagt alle Oplysninger om Skolerne, deres Lærere og Elever samt om Undervisningsforholdene og Undervisningen iøvrigt.

Stk. 4. Skoledirektionerne kan udøve deres Tilsyn gennem Amtsskolekonsulenterne, ligesom der til Hjælp for Direktionen ved Udøvelsen af Tilsynet med Undervisningsministeriets Godkendelse kan beskikkes een eller eventuelt flere Medhjælpere.

§ 14.

Nærværende Bekendtgørelse træder straks i Kraft.

Undervisningsministeriet, den 28. August 1946.

M. Hartling.

G. Hendriksen.